

SOSYAL POLİTİKA

Sosyal politikanın temel hedefleri; sosyal refahın sağlanması ve geliştirilmesi ve sosyal adaletin sağlanmasıdır.

ULUSLARARASI SOSYAL POLİTİKA ARAYIŞLARINA YÖNELİK İLK ADIMLAR, İngiltere’de Robert Owen’ın 1830-1840, Fransa’da Daniel Le Grand’ın 1840-1855 yılları arasındaki çabaları ile atılmıştır.

SANAYİ DEVRİMİNE ZEMİN OLUŞTURAN UNSURLAR:

- 1- Haçlı Seferleri
- 2- Coğrafi Keşifler
- 3- Rönesans ve Reform Hareketleri

LİBERALİZM: ADAM SMİTH Temel felsefesini “tabiatçılık” ve “bireysellik” üzerine kuran liberal düşünce, toplumu devletin ve diğer kuruluşların müdahalesinden kurtarmayı amaçlayan “bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler” şeklinde özetlenen sloganları ile iktisadi düşüncelerine uygun bir sosyal yapılanmayı hedeflemiştir.

İSTİHDAM, üretim faktörlerinin (emek, sermaye, doğal kaynaklar, müteşebbis) üretime sevk edilmesi, yani çalışması/çalıştırılması.

EKSİK İSTİHDAM; istihdam edilmekte olan bireyin çalışma gücü ve arzusu olduğu hâlde hâlihazırda çalıştığından daha fazla çalışamaması ya da daha gelişmiş şartlar altında çalışması veya başka bir mesleğe geçmesi hâlinde verimliliğinin artmasıdır.

BİRİNCİL GELİR DAĞILIMI: Üretim sürecine katılan üretim faktörleri tarafından yaratılan gelirin serbest piyasa ekonomisine hiçbir müdahale olmaksızın dağılımı birincil gelir dağılımı olarak adlandırılmaktadır.

İKİNCİL GELİR DAĞILIMI: Devletin belirli bir dönem içerisinde serbest piyasada oluşan gelire çeşitli yollarla müdahale etmesi sonucu oluşan gelir dağılımıdır. İkincil gelir dağılımı kavramı, gelirin yeniden dağılımı olarak da ifade edilebilir.

GELİR DAĞILIMI EŞİTSİZLİĞİNİN ÖLÇÜLMESİ: Kişisel gelir dağılımı eşitsizliğinin ölçülmesinde kullanılan başlıca yöntemler, LORENZ EĞRİSİ ve Lorenz Eğrisi yardımıyla hesaplanan GİNİ Katsayısı’dır.

GELİR DAĞILIMI POLİTİKA ARAÇLARI:

1. İşgücü piyasaları ve ücret politikaları
2. Fiyat politikası
3. Gelir politikası
4. Servet politikası
5. Maliye politikası
6. Eğitim politikası
7. Sosyal güvenlik politikası

İLK SOSYAL SİGORTALAR, 19. yüzyılın son çeyreğinde ALMANYA’DA Otto Von Bismark tarafından kurulmuştur ve çok zaman bütün bir sistemi ifade etmek için kurucusunun ismi ile Bismark Modeli olarak adlandırılır.

ÜZERİNDE EN FAZLA DURULAN DIŞLANMA BİÇİMLERİ;

1. Ekonomik dışlanma,
2. Mekânsal dışlanma,
3. Kültürel dışlanma ve
4. Siyasi dışlanma

Çalışma Yaşamında Özel Olarak Korunması Gereken Belli Başlı Gruplar:

1. Kadınlar
2. Çocuklar-Gençler
3. Yaşlılar
4. Engelliler
5. Eski Hükümlüler
6. Göçmenler

BM, kendi vatandaşı olduğu ülkeden başka bir ülkede bir yıl ve daha fazla süre kalan kişileri "GÖÇMEN" olarak adlandırmaktadır.

KÜRESELLEŞMENİN TEMEL GÖSTERGELERİ (UNSURLARI):

- Uluslararası mal ve hizmet ticaretinin artması,
- Uluslararası sermaye hareketleri ve yatırımların artışı,
- Haberleşme ve ulaşım maliyetlerinin düşmesi ve iletişimin artışı,
- Çok uluslu şirketlerin büyümesi, olarak gösterilmektedir.

Küreselleşmenin sosyal politika üzerindeki etkileri:

- Taşeronlaşmanın artması
- Atipik istihdamın artması
- Sendikaların zayıflaması
- Gelir dağılımının bozulması
- Eşitsizliğin artması

Uzun süreli işsizlikten en fazla etkilenen gruplar; kadınlar, göçmenler, azınlıklar ve gençlerdir.

SOSYAL DIŞLANMA KAVRAMI İLK OLARAK FRANSA'DA KULLANILMIŞTIR.

MALULLÜK: Sigortalının çalışma gücünü, bedenen ve/veya ruhen bir daha iyileşemeyecek şekilde sürekli olarak ve belirli oranın üzerinde kaybetmesi, bir daha çalışamaması hâli olarak tarif edilir.